

Nr 802

Av fru **Torbrink m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 150, med förslag till taxeringsförordning, m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 150 med förslag till taxeringsförordning, m. m., har påvisats, att den nuvarande taxeringsorganisationen är i stort behov av en upprustning. De föreslagna åtgärderna taga framför allt sikte på att effektivisera taxeringskontrollen i första instans genom att tillsätta 240—300 taxeringsassistenter med uppgift att biträda taxeringsnämnderna vid granskning av svårare självdeklarationer. Taxeringsassistenterna skola även biträda med utredningar i taxeringsmål samt utföra enklare taxeringsrevisioner. Dessutom har föreslagits en ökning av den kvalificerade personalen på taxeringsrevisionen med 25 tjänstemän. Dessa åtgärder synas emellertid icke vara tillräckliga för att åstadkomma en effektivare och framför allt rättvisare taxering.

Redan nu är kontrollen av löntagarnas deklarationer effektiv, särskilt sedan 1955 års riksdag antagit nya, strängare regler beträffande uppgiftsskyldigheten till ledning för annans taxering. Detta innebär, att denna stora grupp, som omfattar flertalet av de skattskyldiga, i allmänhet icke kan undgå skatt å sina verkliga inkomster. För rörelseidkare och andra fria företagare äro däremot kontrollmöjligheterna mycket bristfälliga, vilket medför att skattskyldiga inom dessa grupper ofta bli för lågt taxerade. Denna skillnad i kontrollmöjligheterna beträffande olika medborgargrupper taxeringar medför en orättvis fördelning av skattebördorna till nackdel för löntagarna. En reform måste därför framför allt syfta till att utjämna dessa orättvisor. Detta kan icke åstadkommas allenast genom en skärpning av deklaraionsgranskningen i första instans. En aldrig så noggrann granskning av de uppgifter som lämnas av skattskyldiga kan icke leda till framtagande av odeklarerade inkomster av någon betydelse. Detta gäller särskilt granskningen av de deklarationer som avlämnas av de medelstora och större rörelseidkarna samt de juridiska personerna. Förhållandet är nämligen det att de största odeklarerade inkomsterna torde förefinnas just hos dessa grupper. Det torde icke vara möjligt att komma till rätta med dessa taxeringar utan en väsentlig ökning av antalet taxeringsrevisioner. Man kan nämligen icke förvänta, att de föreslagna taxeringsassistenter, som för övrigt icke förutsatts ha några större kvalifikationer, skola kunna åstadkomma några påtagliga resultat i detta samman-

hang. I stället erfordras en betydligt större förstärkning av den kvalificerade personalen på taxeringsrevisionen än som föreslagits. Av 1955 års taxeringssakkunnigas betänkande, som ligger till grund för propositionen, framgår, att taxeringsrevisionerna inbringa stora skatteintäkter till det allmänna. Några statsfinansiella skäl kunna alltså icke riktas mot en ytterligare utökning av den kvalificerade revisionspersonalen.

I propositionen har föreslagits, att uppgiften att som allmänt ombud företräda det allmänna hos prövningsnämnden och skattedomstolarna främst skall anförtros person, som avlagt juridisk examen. För revisionspersonalens del uttalas beträffande länsrevisorn, att denne endast där särskilda skäl föreligga bör erhålla sådant uppdrag. Taxeringsrevisor kan "möjligen undantagsvis" erhålla uppdrag som allmänt ombud. Det avgörande är emellertid icke huruvida vederbörande är jurist eller civilekonom, utan allt beror på de personliga förutsättningarna. Det är uppenbart, att en taxeringsrevision måste innebära ett ställningstagande till taxeringens storlek och skälighet. Redan detta innebär, att revisorn, då han utför en taxeringsrevision, själv måste taga ställning till alla ekonomiska och rättsliga frågor som därvid uppkomma. Det förslag till taxering, som revisorn måste framlägga med ledning av vad han iakttagit vid revisionen, innebär ett ställningstagande likartat med den prövning som allmänt ombud måste företaga innan han för fram ett taxeringsmål. Att målet sedan taxeringsrevisionen företagits skall överlämnas till annan särskilt avdelad processförare, synes vara en onödig omgång. Det synes också innebära en omotiverad undervärdering av det arbete som utföres av revisionspersonalen; särskilt som denna personal oftast handlägger de svåraste taxeringsfrågorna. Det bör även framhållas, att en sådan ordning icke föreslagits beträffande övriga taxeringsmål.

I propositionen har även kravet på ett bättre rättsskydd för de skattskyldiga i viss utsträckning beaktats. Ett ytterligare steg i denna riktning synes vara att åtskillnad göres mellan den personal som har att utreda och handlägga taxeringsmål och den som har att bedöma desamma. För närvarande är landskamreraren, som är ordförande i prövningsnämnden, chef för taxeringsintendenten och all honom underställd personal. Att denna ordning kan vara till förfång för både den dömande och den fiskaliska verksamheten har konstaterats av departementschefen. I propositionen har dock icke framförts förslag om att helt skilja mellan dessa båda verksamheter genom att utbryta taxeringssektionen, för vilken taxeringsintendenten är chef, från landskontoret och låta den bilda en särskild avdelning. Ur rättssäkerhetssynpunkt synes en sådan åtgärd särskilt påkallad. Därest det icke är möjligt att nu på en gång genomföra en sådan omorganisation, bör denna fråga göras till föremål för ytterligare utredning.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas,
att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 150 måtte beakta de framförda synpunkterna samt vidtaga de åtgärder och ändringar som därav kunna för-
anledas.

Stockholm den 16 oktober 1956

Tekla Torbrink

Hans Gustafsson

Eric W. Johanson
